

HET MYSTERIE VAN GROENESTEEG

Het is stampvol in de kerk van de gereformeerden aan de Oude Vest te Leiden, de kerk waar Rudolph van 1890 tot 1912 voor zijn gemeente actief is geweest. Ook buiten de kerk is er geen doorkomen aan. Talloze mensen willen afscheid nemen van hun geliefde dominee. Een grote palmtak en een bundel Aronskelken sieren de lijk-kist. De dienst wordt geleid door dominee Kouwenhoven de oudste dienstdoende predikant van de Gereformeerde kerk te Leiden. Na de dienst vertrekt de stoet naar de begraafplaats Groenesteeg. De kist met het stoffelijk overschot wordt door de ouderlingen naar de laatste rustplaats gedragen en op de begraafplaats bij de groeve is de belangstelling enorm. Zoals gebruikelijk wensen velen nog een woord te spreken. Er zijn zoveel hoogwaardigheidsbekleders aanwezig dat uiteindelijk wordt besloten om de bijeenkomst bij de groeve, die al twee uur heeft geduurd, te beëindigen ook al heeft niet iedereen de gelegenheid gehad om zijn woord te doen. Een zwager van dominee Rudolph bedankt tenslotte namens de familie een ieder voor hun aanwezigheid en het brengen van de laatste eer aan de overledene.

Een klein stukje geschiedenis uit de Leidse kranten van toen. Het ging ons te ver om al die bobo's te citeren. Daar gaat dit verhaal ook niet over. Als netwerkgroep oud-bewoners zijn we al geruime tijd bezig om het digitaal archief van de Rudolphstichting vorm te geven. Zo wilden we graag een foto van het graf van dominee Rudolph. We weten uit dit soort krantenartikelen en andere informatie dat dominee Rudolph begraven is op 14 mei 1914 om 13.00 uur op begraafplaats Groenesteeg in Leiden. Daar bestaat geen twijfel over. Vandaar dat we ook een oproep deden aan oud-bewoners om een foto van zijn graf te maken als ze in de buurt waren. De reacties die we kregen leverden tot nu toe geen foto op. In de maand september kregen we beet. Via een familielid van een zwager van ons, die op de hoogte was van onze zoektocht, kregen we informatie over het graf van dominee Rudolph. Op Monumentendag was ze naar de begraafplaats geweest om een foto van het graf te maken. Tot onze verrassing bleek uit de informatie dat het graf niet voorzien was van een gedenksteen of zerk en dat er ook nog de stoffelijke resten van twee onbekende personen in dit graf waren bijgezet. Een paaltje met een nummer kenmerkte dit graf, zoals je op de foto kunt zien.

We konden ons niet voorstellen dat dit het graf was van ds. Rudolph, maar toch een grafregister liegt niet zou je zeggen, alhoewel het geschreven woord is niet altijd heilig en ook niet altijd waar. Dit vroeg om verder onderzoek.

We kwamen in contact met twee bestuursleden van begraafplaats Groenesteeg in Leiden: Anneke Jesse en Lodewijk Kallenberg. Zij waren zeer behulpzaam en werden na onze verhalen eveneens nieuwsgierig. Het was misschien vreemd, maar er was inderdaad geen grafsteen of zerk en in hetzelfde graf waren ook twee andere personen bijgezet; een baby van nog geen maand oud en een meisje van 25 jaar. Dat begrepen we niet. Een zo bekende dominee begraven op een historische begraafplaats, waar zoveel bekende Leidenaren hun laatste rustplaats hebben gekregen, weggemoffeld in vak H, nummer 667 en dan ook nog met twee voor ons onbekende personen in hetzelfde graf, die ogenschijnlijk niets met dominee Rudolph te maken hebben. Toen begon het bloed pas echt te kriebelen en er ontstond eerst druk mail en telefonisch verkeer tussen Leiden en Burgum in Friesland. Op 14 november jl. ontmoetten we Anneke Jesse en Lodewijk Kallenberg. Het werd een hartelijke ontmoeting met twee enthousiaste mensen.

Inmiddels heeft al het voorgaande ertoe geleid dat op de website van begraafplaats Groenesteeg het verhaal van ds. Rudolph over zijn leven en werk en het mysterie over vak H, nummer 667 is opgenomen. Wat samenwerking al niet teweeg kan brengen. We hebben het verhaal de titel meegegeven: [‘Een eigentijdse bewogen Samaritaan’](#)

Het artikel is tot stand gekomen met medewerking van Anneke Jesse, Lodewijk Kallenberg, Rieke Visser en Jaap Krediet. We wensen jullie veel leesplezier en als je de sfeer van vroeger wilt voelen, bezoek dan eens deze prachtige begraafplaats midden in de mooie stad Leiden. Op de website staat het als volgt omschreven:

'Een van de vredigste plekjes in de Leidse binnenstad is de begraafplaats Groenesteeg. Het is een prachtige locatie om te fotograferen en te schilderen. Zij ademt de sfeer uit van een oase van rust met prachtige doorkijkjes en dat midden in een drukke stad. Oude bomen, de vele fraaie grafstenen van veel bekende personen sturen je gedachten naar vroeger toen het heel anders was. Koetsjes die de rouwstoet vormden en die draaiden op het keerpunt aan het einde van de begraafplaats.'

Daar is geen woord Spaans bij.

Rieke Visser en Jaap Krediet, december 2018